

نکات مثبت حرف زدن پشت سر دیگران

صحبت درباره فردی که در جمع حاضر نیست، خصلت پسندیده‌ای به شمار نمی‌آید، اما جوامع برای تداوم بقای خود به آن احتیاج دارند. ما با صحبت درباره افراد غایب، به همدیگر در برخورد با افراد نادرست هشدار می‌دهیم.

صحبت درباره فردی که در جمع حاضر نیست، خصلت پسندیده‌ای به شمار نمی‌آید، اما جوامع برای تداوم بقای خود به آن احتیاج دارند. ما با صحبت درباره افراد غایب، به همدیگر در برخورد با افراد نادرست هشدار می‌دهیم.

انسان‌ها در موقعیت‌های مختلف برای ارتباط برقرار کردن با هم از هر فرصتی استفاده می‌کنند و در بیشتر مواقع موضوع مکالماتشان حول محور "دیگران" می‌چرخد. تقریباً دو سوم محتوای گفت‌وگوهایی که بین انسان‌ها صورت می‌گیرد در مورد افرادی است که در جمع حضور ندارند.

کودکان در حیاط مدرسه، همکاران هنگام نوشیدن قهوه و همسایگان در حین رفت و آمد روزمره، همگی به این موضوع می‌پردازند و با هم بحث و مشورت می‌کنند. هم زنان و هم مردان در تمام مراحل تاریخ و در همه فرهنگ‌ها همین‌طور برخورد می‌کرده‌اند.

بدگوئی و پشت سر دیگران حرف زدن در همه جوامع معمولاً خصلتی ناپسند محسوب می‌شود، اما گاهی اوقات می‌تواند تأثیری سازنده نیز همراه داشته باشد. روانشناسان و پژوهشگران علم تکامل در سالهای اخیر در جریان بررسی‌های مختلف متوجه شده‌اند که بدون وجود گفت‌وگو درباره دیگران که ظاهراً سطحی و بیهوده به نظر می‌رسد، جوامع نمی‌توانند به بقای خود ادامه دهند. با وجود اینکه محتوای این مکالمات معمولاً بسیار پیش‌پاافتاده است، اما اهمیت زیادی دارد.

راب ویلر (Robb Willer)، روانشناس از دانشگاه کالیفرنیا اعتقاد دارد که حرف‌های به اصطلاح "خاله‌زنکی" تنها محدود به بدگوئی نمی‌شود، بلکه همچنین تعیین‌کننده معیارهای اخلاقی و ارزش‌های فرهنگی در جامعه است.

بدگوئی و پشت سر دیگران حرف زدن معمولاً در جوامع خصلتی ناپسند محسوب می‌شود، اما گاهی اوقات می‌تواند تأثیری سازنده نیز به همراه داشته باشد

نیاز به اطلاع‌رسانی درباره برخورد غیرعادلانه

راب ویلر با کمک همکارانش در جریان یک کار پژوهشی، رفتار گروهی از افراد داوطلب را هنگام مشاهده بازی بین دو نفر مورد بررسی قرار دادند. یکی از دو بازیکن همواره خلاف قوانین بازی عمل می‌کرد. مشاهده برخورد بازیکن متخلف باعث می‌شد که ضربان قلب داوطلبان تند شود. هنگامی که به داوطلبی اجازه داده می‌شد که به بازیکن دیگر با کمک یادداستی در مورد تقلب بازیکن متخلف هشدار دهد، آنگاه ضربان قلب او نسبت به دیگران سریع‌تر به حالت عادی برمی‌گشت.

داوطلبان نیز خود پس از اتمام پژوهش می‌گفتند که حین مشاهده بازی، "غیبت کردن" آنها را آرام می‌کرده است. بسیاری از آنها

گفتند که حتی حاضر بودند مبلغی بپردازند تا اجازه داشته باشند برخورد اشتباه یک بازیکن را به اطلاع دیگری برسانند. بازیکنان نیز از این اطلاع‌رسانی بهره‌مند می‌شدند، زیرا نسبت به برخورد غیرعادلانه بازیکن متخلف آگاه می‌شدند.

پژوهشگران احتمال می‌دهند که ظاهراً یکی از انگیزه‌های غیبت کردن کمک به دیگران است. ویلر می‌گوید: «#171؛ ما وقتی که قصد داریم از سودجوئی جلوگیری کنیم، نباید احساس عذاب وجدان داشته باشیم.»

تمایل به کسب نظر مثبت دیگران در مورد خود

سالهاست که دانشمندان تلاش می‌کنند از طریق بررسی‌های مختلف دریابند که کلا چرا این کشش برای کمک کردن در داوطلبان به وجود می‌آید، حتی زمانی که خود نفعی از شرایط نمی‌برند؟

مانفرد مینیسکی Manfred Miniski، مدیر بخش زیست‌شناسی تکاملی در موسسه ماکس پلانک در این باره می‌گوید: «#171؛ اهمیت خوش‌نام بودن برای افراد در جامعه از اهمیت زیادی برخوردار است.» او می‌افزاید: «#171؛ به طور مثال من در ایستگاه قطار جای خود را در صف به فردی غریبه می‌دهم. دیگران این صحنه را می‌بینند و از برخورد من تعریف می‌کنند. به این ترتیب بعداً من خود از شهرت خوبی که کسب کرده‌ام بهره‌خواهم برد.»

در واقع می‌توان صحبت کردن درباره دیگران را به عنوان ابزاری دید برای دستیابی به خوش‌نامی در جامعه.